

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 288, za pol leta K 144, za četrt leto K 72, za mesec K 24. Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list so poštine proste.

Upravišтво je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6 I., Učiteljska tiskarna.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6 I., Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x 55 mm po K 1.50. Uradni razglaš, poslano ter notice isti prostor K 2.—. Pri večjem naročilu popust.

Ententna diplomacija in srednjeevropska reakcija.

V ententi vlada navznotraj veliko nesoglasje: Francoski kapitalistični predstavitelji streme za dvema glavnima ciljema: na eni strani hočejo doseči poraz bolševizma v Rusiji, da pride francoski kapital s tem do eksploatacije ruske dežele, v katero je naložil v caristični dobi ogromne milijonske vsote, na drugi strani pa, da obvladajo z vseh strani poraženo Nemčijo tako, da izplača vojno odškodnino, obenem pa da ostane francoskemu kapitalu nenevarni konkurent.

Ta dva momenta vodita vso francosko zunanjo politiko tako v pravi kakor v zvezi narodov. Za pravilno razumevanje akcij francoske zunanje politike je treba, da poznamo ta dva momenta. Za dosego omenjenih dveh ciljev se francoska kapitalistična diplomacija poslužuje vseh sredstev, ki jih ji nudijo notranje-politični zapletljaj v posameznih srednjeevropskih državah. Zato tudi je francoska diplomacija — lahko rečemo — ena najbolj umazanih: je diplomacija rafiniranega nasilstva, intrig, izvirajoča iz najbolj nadutega šovinizma in presejajočega egoizma.

Italijanska diplomacija ni dosti boljša od francoske. Oči italijanskega propadajočega kapitalizma so obrnjene na vzhod: na Balkan in maloazijske pokrajine. Tu si hoče italijanski imperijalistični kapitalizem ustvariti predpogoje za eksploatacijo, da se reši iz hudih kriz, v katerih se nahaja. Ker pa si je francoska diplomacija znala najti tal pri vladah balkanskih držav tako kakor pri vladah novo nastalih srednjeevropskih držav, je jasno, da jo preveča huda zavist in vodi veliko nezaupanje napram Francoski, napram balkanskim državam pa zdej prijazno, zdej grozeče izsiljevanje. Iz navedenih vzrokov igra Italija tudi dokaj prikrito igro napram Nemčiji, Avstriji in Madžarski in se prav nič ne razburja tudi ne v pogledu Rusije.

Angleška diplomacija nasprotno je diplomacija kompromisov in dalekovidnosti, hladno — računarska, smotrena, nenervozna in nevsiljiva. Zaveda se, da se niti Rusije niti Nemčije ne da izbrisati iz karte in zato računa z njima. Neljuba sta ji kričava prijatelja — vsiljivca in prikljovca Francoska in Italija, tako v svetovni kakor evropski politiki.

Sedaj, ko vemo to, razumemo tudi nesoglasja med temi tremi ententnimi državami, in razumemo tudi njih nastope pri reševanju vprašanih mirovniških pogodb tako v Nemčiji, Poljski, Gorenji Šleziji, Avstriji, Madžarski, pa tudi Jugoslaviji. Izmed ostalih točk sta markantna gorenjšezki ter koroški plebiscit, v najnovejšem času pa Zapadna Madžarska.

Zedinjenje jugoslovanskega delavstva.

Tretje leto se zedinjuje jugoslovanski proletarijat, pa smo napravili komaj korak k temu cilju. Da delavstvo zedinjenja želi, je gotova resnica, kajti najpriprostejši proletarec se zaveda, da tvori edinstvo moč.

Za priprostejšega delavca, pa bodi onega na Jesenicah ali onega v Skopliju, je račun, da je dve več kot ena, čisto priprosti in razumljivi. Vprašanje je le, če razumejo ta račun tudi tisti, ki so neposredno poklicani, da ta račun ne le razumejo, temveč tudi izvedejo. Zedinjenje tvori moč, katero jugoslovansko delavstvo težko pogreša.

Notranji položaj v državi je tak, da kriči po ozdravljenju.

Francoska diplomacija ustvarja obroč okrog Nemčije in žično pregraja napram Rusiji. Kot sredstev za to se je trdno oklenila Gorenje Šlezije, postavljajoč se na stran poljskega nacionalizma, sedaj pa tudi Zapadne Madžarske. V stališču, ki ga Francoska zavzema v tej zadnji točki, si išče simpatije na obe strani: napram Madžarski in Avstriji. Njen cilj, ki se odraža tudi v bankrotnem avstrijskem državnem gospodarstvu, je več kot dovolj jasen: zblizati Avstrijo in Madžarsko in iz njih ustvariti, če že ne več, vsaj unijo, ki bi bila poleg Poljske protitež Nemčiji v njenem zaledju. Tako je tudi jasno, da francoska diplomacija podpira habsburško reakcijo na Madžarskem in v Avstriji: na Madžarskem z vzdrževanjem Horthyjevih legitimističnih banditov, v Avstriji z upropaščanjem državnega gospodarstva potom zadrževanja mednarodnih kreditov, da se Avstrija prisili k spriznanju z legitimističnimi stremiljenji Madžarske. Angliji in najbližjim sosedom Madžarske je ta igra francoske diplomacije zelo nevshe, dočim je Italiji dobrodošla. Zato tudi je oficijelna Italija povabila zastopnike interesirancev na konferenco v Benetke. Značilno je, da ni povabila — jugoslovanske vlade. Zapadna Madžarska ni nai bo pač novo sredstvo za pritisk — na Balkan.

Vsa politika entente dela nedvomno v roke srednjeevropskim reakcionarjem in monarhistom. Dočim njena izsiljevalna politika v Nemčiji ustvarja indirektno predpogoje za uspešnost akcije monarhistov in neti tu nov nacionalni šovinizem, se v Madžarski in Avstriji očitno veže z monarhističnimi elementi.

V Nemčiji so večinski socialni demokrati na kongresu v Görtlitzu jasno izrazili svoje stališče napram monarhistični nevarnosti v Nemčiji in so zgolj v svrhu zaštite republike vrgli na tehtnico vso svojo stranko. Revidirali so celo svoj program tako, da jim omogoča na licu mesta stalno kontrolo nad oficijelnim in neoficijelnim monarhističnim delovanjem nemške reakcionarne buržoazije. Ob resnem trenutku, o tem smo prepričani, bo pa v Nemčiji proletarijat — kakor že enkrat — zopet enotno nastopil proti monarhističnim prevratnikom. Tako bo proletarijat nastopil tudi zoper monarhiste v Avstriji in Madžarski; solidarno z njim proletarijat vseh estalnih dežel.

Tudi jugoslovanska vlada naj se zaveda položaja in svoje dolžnosti! Ponavljamo pa pri tem svojo odločno zahtevo: Pred parlament z zunanjo politiko, ker nočemo tajne diplomacije in tudi nočemo biti povrh vsega še hlapci inozemskih imperialističnih magnatov!

Mesto socialnega napredka ple-menski boj, mesto gospodarske ureditve verski boj. Zopet se nam obliubljajo stari avstrijski časi, ko se je z navdušenimi govori pri šampancu rešaval »toliko ljubljani slovenski narod«. Ker v novem položaju ni toliko Nemcev, da bi ogroževali ta »ubogi« narod, je treba seveda hujšati na Srbe in Hrvat, ki bi nas z dlako vred požrli, da ni ju-naskih propovednikov sovražstva, ki »žrtvujejo« vse, tudi svoje zdravje za naš dobiti.

Kdo je poklican, da napravi tej gonit konce?

Kdo naj razodene slovenskemu delavnemu ljudstvu, da ga ne tišči k

tlom srbsko ljudstvo, temveč slovenski, hrvatski in srbski kapitalisti.

Nismo li slovenski delavci tisti, ki naj pozovemo srbske in hrvaške delavce v boj proti skupnemu sovražniku: slovenski, hrvaški in srbski buržoaziji?

Delavno ljudstvo Jugoslavije trpi pot pritiskom razrednega nasprotstva in proti temu je treba mobilizirati. Mobilizacija bo pa uspešna le takrat, če jo izvedemo enotno, vsi naenkrat. To pa je mogoče le, če imamo skupno vodstvo, če smo vsi eden, to se pravi, če smo zedinjeni.

Tudi dogodki izven naše države nas silijo k ožreznosti. Na Madžarskem triumfira »krščanski socializem«. Katoliška Madžarska pripravila napad na republikansko Avstrijo. V Avstriji sami pa drzno dvigajo glave oni, katere je ljudstvo pri preobratu obsodilo in odstavilo. Temna krščanska reakcija pripravlja svoj pohod, da še enkrat zavladajo.

Bolniško in nezgodno zavarovanje delavcev v Jugoslaviji.

(Dalje.)

§ 84. Delodajalci so dolžni na zahtevo osrednjega ali okrožnega urada tekom 8 dni dati na razpolago podatke, katere se od njih zahteva, radi določitve odškodnine. Če kateri delodajalec zahtevane podatke niti na ponovno zahtevo ne predloži tekom nadaljnjih 5 dni, je osrednji ali okrožni urad upravičen, na stroške delodajalca poslati na lice mesta svoj organ da oskrbi potrebne podatke (§ 15.).

§ 85. Okrožni uradi so dolžni osrednjemu uradu predložiti poročilo o odrejenih začasnih rentah. Pogrebne se morajo izplačevati v roku, odrejenem v § 48. — Povračilo predpisno izplačane rente se ne more zahtevati. — Obroki rente zastarajo tekom enega leta, računajoč od njihove zapadlosti.

Minister za socialno politiko je pooblaščen, da sporazumno z ministrom za notranje stvari ter ministrom za pošto in brzojav naredbenim putem odredi postopanje za izplačilo rent ter denarnih podpor potom poštne hranilnice in občin.

§ 86. Ako v stanju poškodovanca, ki uživa rento, nastopijo izpremembe, katere vplivajo na odreditev odškodnine, ima poškodovanec pravico da tekom treh mesecev, računajoč od dneva izpremembe, zahteva pri ravnatelstvu osrednjega ali okrožnega urada, naj stanje ponovno preišče in odredi novo odškodnino.

Ravnateljstvo osrednjega urada je tudi dolžno, v istem roku od dneva, ko je izvedelo za izpremembo, odrediti obnovno postopanje. V tem slučaju je uživalec rente dolžan, odzvati se pozivu osrednjega urada radi ugotovitve njegovega stanja, v nasprotnem slučaju izgubi pravico do rente, dokler se ne odzove temu pozivu — Tudi za obnovljeno postopanje veljajo odredbe § 83. te Uredbe.

Ponovni odlok o ustavitvi, znižanju ali zvišanju rente stopi v veljavo v roku prvega izplačila, katero zapade po dostavitvi odloka. Privzeto proti temu odloku ne ustavlja izvršbe.

§ 87. Pravica do rente preneha: 1. ako je uživalec rente obsojen na zapor več nego en mesec ali je

bil odločen v poboljševalnico za čas trajanja kazni ali bivanja v poboljševalnici. Sorodniki, ki imajo v slučaju njegove smrti pravico do rente, dobivajo za čas, dokler je uživalcu odvzeta svoboda, rento, katero dobiva oni, toda ne višje od rente, ki jim pripada za slučaj smrti poškodovanca;

2. ako uživalec rente odide v inozemstvo, do njegovega povratka; ako se vrne tekom treh mesecev na stalno bivališče, se mu ustavljeni obroki rente naknadno izplačajo;

3. ako je uživalec rente inozemski državljan ter se vrne na stalno bivanje v domovino, se mu renta še nadalje izplačuje, ako dotična država ravno tako postopa z našimi državljani.

§ 88. V slučajih delnega zmanjšanja delovne sposobnosti, ako renta ne prekaša 20% popolne odškodnine (§ 62.), more poškodovanec, ki uživa rento, zahtevati, da se mu mesto rente izplača odpravnina. — Ključ za izračunavanje odpravnin predpisuje osrednji urad z odobrenjem ministra za socialno politiko.

Prošnje za izplačilo odpravnine more ravnateljstvo osrednjega urada uvaževati na podlagi predhodne zdravniške preiskave o verjetnem trajanju poškodovančevega življenja in to samo, če občina, kateri pripada, soglaša z izplačilom odpravnine.

Ob prijli vložitve prošnje za odpravnino se ima prosilec opozoriti na to, da po prejemu odpravnine izgubi pravico do vsake druge odškodnine tudi v tem slučaju, če bi se mu stanje vsled poškodbe, za katero je že prejel odškodnino, pozneje poslabšalo.

Odlok ravnateljstva je izvršilen. Prosilcu se ima dostaviti potom pristojnega okrožnega urada. Ako prosilec ne soglaša z določeno odpravnino, prejema še nadalje svojo rento.

§ 89. Glede pravic, katere vsled nezgode pripadajo zavarovancu v zmislu te Uredbe in štatuta osrednjega urada, se uveljavi prvi odstavek § 59., izvzemši zahteve oseb, katere imajo v zmislu Uredbe kot sorodniki pravico do odškodnine ter jih realizirajo radi vzdrževanja napram uživalcu rente. (Dalje prih.)

so pretresali tudi vrašanje zmanjšanja državnih izdatkov, da bi se poleg ravnotežja v zunanji, revolini dosegljo tudi ravnotežje v proračunu. Ta dva koraka se smatrata za »najzanesljivejša« sredstva za izboljšanje naše valute. Razen tega so pretresali tudi vprašanje državnega posojila v inozemstvu, katero ima precejšnje upanje na uspeh in ki bi v sedanjih razmerah utegnlo imeti zelo povoljne rezultate za naš zunanji položaj. — Vladni gospodje, izvozite kar »vse, kar leze ino gre«, tudi ljudi seveda! Potem bo problem najuspešneje rešen!

+ Kaj jih najbolj skrbi. V Beograd pridejo v kratkem strokovnjaki policije in sicer iz Angleske in Francoske, da proučijo načrt o organizaciji policijske službe v naši državi. Na Wranglovce se v Beogradu baje ne zanesajo več.

+ Beogradska vlada nezadovoljna s Francozi. Na sedaj ministrskega sveta v Beogradu dne 10. t. m. so razpravljali o konferenci, zaradi zapadne Madžarske v Benetkah. Konstatirali so, da je postopanje pariške poslaniške konference napram Jugoslaviji bilo v tem pogledu zelo nekorrektno. — Vendar enkrat ena »korajžna« izjava o Francozih...

+ Duhovniški zakon bodo začeli snovati v ministrtvu ver v Beogradu, da se duhovnikom vseh ver uredi plača, kakor državnim uradnikom. (Vse bo imelo zasigurno življenjski obstanek če kaj dela ali pa nič, le delavec mora s trebuhom za kruhom...)

+ Črnogorci, ki so ostali v Italiji kot pristaši inozemske črnogorske »vlade«, se sedaj, ko se je ta »vlada« razšla vrnejo v domovino, če jim bo podeljena amnestija.

+ Fašisti stiskajo rep med noge. Fašisti so v Florenci izdali proglas »narod«, v katerem prisegajo, da ne bodo več napadali komunistov, ker sta jih vlada in meščanstvo zapustila. Tdva nai sama gledata kako se ubranita razširjajočega se revolucionarnega gibanja. — Grožnja dosedanjim starišem nacionalistične strahovlade v Italiji in izpoved, kdo so bili ti stariši!

+ V Valoni so Albanci priredili velike demonstracije proti Italiji vsled tega, ker so zavezniki prisodili albanski otok Sazeno Italiji.

+ Pred prevratom v Avstriji? Češkoslovaško časopisje se v vznemirjenem tonu peča z vprašanjem Zapadne Madžarske in s pojavi, ki jih je opaziti zadnji čas na Dunaju. Zapadno Madžarsko obvladuje jejo madžarske tolpe, ki delajo veliko propagando za združitev Madžarske in Avstrije pod habsburškim režimom. Na Dunaju se je pojavilo nebroj elementov, ki delajo za to razpoloženje med ljudstvom, cziroma hujšajo ljudi zaradi draginje k nemiru, da bi potem prostovoljske monarhistične čete s pomočjo Madžarov zasedle Dunaj in vzpostavile monarhijo. (Mi smo prepričani, da bo avstrijski proletarijat znal varovati svojo republiko in da bo preprečil te nakane. Tega početja monarhistov Jugoslavija in Češkoslovaška ne bosta mogla mirno gledati.)

+ Velike demonstracije nezaposlenecv so se vršile prejšnji teden v Londonu, največje, kar jih mesto pomni. Zbralo se je nad 100.000 nezaposlenih delavcev, njih žena z otroci, ki so demonstrirali po glav-nih ulicah. Policija jih je dirigirala v Hyde Park, kjer so se mirno razšli. Lloyd George se je pričel zopet intenzivno baviti z vprašanjem nezaposlenosti in konferira z delavskimi voditelji. Ti so izdelali načrt za odpravo tega zla.

+ Lloyd George o brezposelnosti. Lloyd George, angleški ministrski predsednik, je pred dnevi na nekem zboru v Invernessu izjavil, da se je brezposelnost tako razvila, da razburja vso vlado. Značilno je, je rekel, da sta vsled brezposelnosti najbolj prizadeti oni državci, ki imata največji kredit in največjo denarno moč, t. j. Angleska in Amerika. V Zedinjenih državah je šest milijonov ljudi brez dela. Rekel je tudi, da brezposelnost zelo ovira trgovino. — (To so vse posledice nesocialnega kapitalističnega družabnega reda, kar pa gospodje kapitalisti seveda priznati nočejo!)

Politične vesti.

+ Demokrati hočejo večji izvoz! Glavni odbor demokratske stranke je imel v Beogradu sejo, kjer je pretresal gospodarsko finančna vprašanja. Naposled je sklenil, da vlada

z vsimi silami pospešuje in olajša izvoz, ker more ravnotežje med izvozom in uvozom v prvi vrsti popraviti našo valuto. V zvezi s tem je velike važnosti izboljšanje prometa, brez katerega se izvoz ne more lahko in hitro razvijati. Ravnotako

Vnebovpijoč škandal.

Ljubljanska pošta je v zadnjih tednih razkrila obširno organizirano tihotapstvo s tujimi valutami, ki ga izvršujejo razne banke. Odkar je namreč stopila v veljavo izvozna prepoved tujih valut, so razne banke v strahu, da bi jim odšel verižniški dobiček, v vsej naglici potom priporočeni pisem, kar na debelo izvažale dolarje, franke in druge tuje valute v inozemstvo. Vestnim ljubljanskim poštnim uradnikom, predvsem g. rayn, Vrtovcu pa se je zahvaliti, da se je razkilo to tihotapstvo. Ljubljanska pošta je v smislu tozadevne prepovedi pridržala vse te tuje valute, ki reprezentirajo mnogomilijonske vrednosti, in jih je dala na razpolago finančni delegaciji. Pa glej čudo, iz Beograda pride brzojavni ukaz, da je vse te tuje valute nemudoma vrniti onim bankam, ki so jih odposlale! Naša krona je danes vredna 2/4 švicarskega cimenca. Kaj pomagalo vse naredbe finančnega ministra za izboljšanje valute, ko pa naše državotvorne

banke na tako drzen način kar na debelo goljufajo državo. In kadar jih naši vestni uradniki zalotijo pri njihovem hudodelskem početju, s katerim uničujejo vrednost našega denarja, tedaj pa jim priskočijo na pomoč vodilne oblasti, da jih izvedejo iz šlamastike. Navadnega državljanu pa kaznujejo, da je črn, če ga zalotijo pri tihotapstvu. — Ali ni več poštenega človeka v vladi, ki bi treščil s krenko roko v to panamo? Občudovati je naše vestne in poštene uradnike, ki bi ob tej priliki lahko oboževali, pa so storili svojo dolžnost! Pa je mogoče, da bodo za svoje vestno uradovanje dobili ukor, ker so prekrizali državotvornim verižnikom bankam goljufive načrte. Včeraj sta se klatila po Ljubljani dva zastopnika interesiranih bank in sta pritiškala na kljuke ljubljanskih oblasti. Nadlegovala sta tudi uredništva ljubljanskih listov... Zadevo bomo zasledovali in če ne bo storila vlada svoje dolžnosti, bomo prišli na dan z imeni.

Brzojavl.

PARLAMENT SE SESTANE 20. t. m.

Zagreb, 11. okt. »Novosti« poročajo iz Beograda, da se po informacijah na merodajnem mestu ne bo sklicanje skupščine v nobenem slučaju odgodilo. Poslanci imajo priti k prvi seji v Beograd 22. t. m.

DRŽAVNI PRORAČUN.

LDU, Beograd, 11. okt. Na današnji seji ministrskega sveta so razpravljali o proračunu za ministrstvo za javne zgradbe in za promet. Razpravljali so načelno o vprašanju, ali naj se proračun predloži narodni skupščini, ali da se izroči zakonodajnemu odboru. Sklenilo se je, da se proračun predloži zakonodajnemu odboru. Nato so razpravljali o izenačenju deficita našega proračuna.

GOSPODJE DEMOKRATI IN RADIKALCI.

Beograd, 11. okt. Glavni odbor demokratske stranke je na sročnji seji razpravljali o vprašanju pogajanj z radikalci. Radikalci zahtevajo, naj se najprej doseže sporazum glede zakonodajnega dela in naj šele potem pridejo na vrsto osebna in ostala vprašanja. Demokratski glavni odbor je sprejel to zahtevo ter je določeno, da se ima najprej sprejeti zakon o centralni upravi, o državnem svetu in o upravnem sodišču, zatem pa volilni zakon, zakon o upravnih razdelitvi države, o samoupravnih oblasteh, o ministrski odgovornosti, o uradnikih in invalidih itd. Ob tej priliki se je izrazila tudi želja, naj se uradniške plače čimprej izenačijo, od radikalcev pa naj se zahteva, naj predvsem razčisti svoje odnose napram Protičevi akciji.

Beograd, 11. okt. Glavni odbor radikalne stranke je imel sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da se vrši strankin kongres 27. in 28. novembra. Kongresa se udeležijo samo posanci. Člani narodnega odbora, predsedniki okrožnih in srezkih radikalnih odborov, kakor tudi delegati srezkih odborov.

POLJEDELSKI KREDITI.

LDU Beograd, 11. okt. Te dni so se sprejele nekatere izpremembe v uredbi o poljedelskih kreditih. Ministrstvu za poljedelstvo se je predložil predlog, da se da neudruženim poljedelcem 50 milijonov kredita, udruženim pa tudi 50 milijonov. Sprejel se je tudi predlog, da se ustanovi glavna kreditna zadruga, ki naj bi služila potrebam poljedelstva in ki bi bila pod stro-

vprašanju delitve Gorenje Šlezije. Sklep se takoj brzojavno naznani predsedniku sveta francoskemu ministrskemu predsedniku Briand.

KREDITNA POMOČ AMERIŠKIH KAPITALISTOV.

LDU, Los Angeles, 10. (Havas.) Včeraj je bil končan sestanek ameriških bankirjev, ki organizirajo mednarodno kreditno pomoč pri svetu zveze narodov. Sprejeta je bila nastopna resolucija glede omenjenih kreditov: Skupščina odobrava načela načrta, katerega je izdelala organizacija mednarodnih kreditov in ki je znan pod imenom »Načrt Ter Meulen«. Pomorski in trgovski odbor skupščine se poveri, da najde najboljši način, kako bi mogli ameriški bankirji sodelovati pri teh kreditih.

Dnevne vesti.

Nesramnost prve vrste. Klerikalna organizacija je pred kratkim postavila tarifo za plače služkinjam, in sicer od 300—550 K mesečno poleg hrane in stanovanja. Sedaj so se v »Sl. Narodu« oglasile neke gospodinje (recte: dame!), ki zmerjajo služkinje zaradi teh tarif. Nimamo namena braniti tu klerikalno organizacijo. Tpada povedati pač moramo, da je izpad dam na služkinje naravnost nesramen. Kdor ve, kako so ravno služkinje izrabljane od raznih delamrznih »dam«, ta se mora nad tako nesramnostjo zgražati. Posli so pri nas itak brez vsake pravne zaščite! Če gospe »gospodinje« ne morete plačevati uboge posle, kakor to pristoi, pa nikar ne lenarite in z lenobo ne kradite denarja svojim možem! Zakaj pa morajo delavske matere z mnogoštevilnimi otroci vse same delati?!

Iz Uradnega lista. Včerajšnji Uradni list objavlja registracijo žitnega zavoda kot družbe z omejenim zavezo in vpis poslovođj g. Janka Jovana, ravnatelja Gospodarske zveze ter g. Knific, ravnatelja Mariborske eskomptne banke. Gosp. Jovan je vodja klerikalne gospodarske organizacije, šef Mariborske eskomptne banke je pa — g. Praprotnik. Priporočamo to uradno osvedočeno in registrirano alijanco med klerikalnim Jovanom in velebankirjem Praprotnikom »Novemu Času« v brunno razmišljanje!

Vsem Slov. poslanskim klubom. Vpričo ministrskega sklepa, da se ukine v Ljubljani med. in tehn. fakulteta, med. fakulteta v Beogradu in tehn. fak. v Zagrebu, je sklenila izredna skupščina ljubljanske akad. omladine na svojem zborovanju dne 8. t. m., naprositi gorenje naslove v svrholjavne orijentacije in moralne opore, da se tekom 8 dni jasno izjavijo, je-li se strinjajo z sklepom oziroma tozadevnimi namerami ministrskega sveta. — Za celokupno akad. omladino, odbor: Ragi Alfred, stud. tehn., t. č. preds., Sporn Josip, stud. med., t. č. tajnik.

Medicinske in tehniške fakultete. LDU, Beograd, 11. (ZNU.) Deputacija iz Zagreba, ki je došla semkaj radi tehnične fakultete, je imela pozitiven uspeh v toliko, ker so se li dala na merodajnem mestu zagotovila, da se tehnična fakulteta ne bo uknila in da se bo pokrije za izdatke ponovno votralo, kakor je bilo to predvideno v prvem načrtu proračuna. Obstajala je namera, da se ukine medicinski fakulteti v Beogradu in v Ljubljani ter tehnična fakulteta v Zagrebu, ker pa se more kaka fakulteta ukiniti samo z zakonom, je bil sprejet načelni sklep, da se tak zakon predloži v odobritev narodni skupščini. Radi nerazpoloženja, na katere je natelet ta sklep v Zagrebu in v Ljubljani, se je prvotni sklep zavrgel ter je bil službeno demonstriran od pokrajinske vlade v Zagrebu in centralne vlade v Beogradu.

Skrčenje uradnih ur pri poštnih uradih v Sloveniji. V zimski dobi 1921/22 t. j. od 16. oktobra 1921 do 31. marca 1922, se skrajšajo uradne ure pri poštnih uradih z brzojavom in telefonom na 6 oziroma 5 ur, pri manjših poštnih uradih brez brzojava in telefona na 4 ure. — Uradne ure pri ljubljanski in mariborski glavni in kolo-dvorski pošti in pri poštnih uradih v Ce-

lju, Ptuj, Novem mestu, Zidanem mostu, Trzinu in Gornji Radgoni ostanejo neizpremenjene. — Poštni uradi Ljubljana 3 do 6 poslujejo v zimski dobi od 8. do 14. ure. Ob nedeljah in praznikih se uradne ure ne izpremenijo. — Iz pregleda, ki je izobesen na vsakem uradu in prostoru za stranke so razvedne uradne ure dotičnega rada.

Koliko denarja se sme vzeti na potovanje v inozemstvo? Po novi devizni naredbi, ki je stopila v veljavo dne 25. t. m. se sme vzeti na pot v inozemstvo brez posebnega dovoljenja največ 3000 dinarjev, a to je enkrat na mesec.

Novo konjeniške divizije. Vojni minister je predložil ministrskemu svetu v podpis uredbo o formiranju dveh novih konjeniških divizij. Sedaj smo spet bogatejši!

Preselitev oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani. Od 13. t. m. naprej uraduje ta oddelk v novih prostorih, in sicer, predsedstvo ter referati za personalije, obrtni red, kreditne zavode in delniške družbe, trgovsko in obrtno šolstvo, meroizkustvo, vložišče, registratura in pisarna na Turjaškem trgu št. 3, referati za sekvestracije, trgovsko, industrijsko in obrtno pspespevanje ter centralna uprava za trgovski promet pa na Turjaškem tigu št. 6. Dne 11. in 12. oktobra se ne bo uradovalo.

Važno! Po brzojavni odredbi kr. ministrstva za pošto in brzojav št. 61426 od 6. t. m. razglašamo: »Na denarnih pisnih, paketih in vrečnikih, ki gredo v tuzemstvo, je pisati odsej vrednost v dinarski valjavi. Ta odredba stopi takoj v veljavo. — Uradi nai o tem opozore občinstvo z razglasom v prostoru za stranke.

Zabavni večer »Dobrodelnega društva tiskarjev« v nedeljo 16. t. m. v »Unionu« obeta mnogo zabave in užitka. Na sporedu so pevске točke opernih solistov in komični nastopi članov drame, koncertne točke godbe Dravske divizije pod osebnim vodstvom g. kapelnika dr. Čerina in ples. Za neplesalce je na razpolago bogat srečolov in šaljiva pošta. Začetek ob 7. uri. Vstopnina 5 dinarjev.

Gospodarstvo.

— Draginja mašti. V Ljubljani se je dvignila cena mašti na 80 K za 1 kg, v Celju na 84 K, v Ptuj 80. V Ptuj je poskočila celo cena govejega mesa. — Samostojni kmet in mesar, g. minister Pucelj hoče prignati ceno na 100 K za 1 kg.

— Državno posojilo v inozemstvu namerava finančni minister Kumanudi najeti. Najbrže v Ameriki in na Angleškem. Če bo šlo, seveda! Če ne se bo pa tiskalo nov papir!

— Cene za premog iz drž. rudnika Velenje. Pokrajinska uprava za Slovenijo je na novo določila prodajne cene premoga iz drž. premogovnika Velenje ter pri tem znatno znižala dosedanje cene; nove cene veljajo od 1. oktobra t. l. — Uradno določene cene so: za lignit: 32, 31, 40 in 24 K; za kosovec: 30, 29, 28 in 22 K; za drobnj premog: 25, 24, 23, in 17 K; za zdrob: 23, 22, 21, 15 K za 100 kg, loko postaja Velenje. — Za vsako vrsto premoga so določene štiri cene; prva cena velja za velenjski okoliš, druga za celjski okoliš, tretja za mariborski okoliš, za vso Kranjsko in za Hrvaško do Zagreba; četrta za vse oddaljene kraje. Diferenciranje cen za premog, namenjen v oddaljene kraje, se je nvedlo vsled visokih prevoznih stroškov, ki so onemogočali transport v oddaljene kraje; sedaj so višji transportni stroški izravnani z nižjo ceno. V cenah

so všete tudi vse pristojbine. S tem se je velenjski premog tako pocenil, da je vsakomur mogoče preskrbeti se s ceninim kurivom za bodočo zimo; tudi industriji je zagotovljeno ceneno gorivo.

— Bankroti bank in podjetij v Avstriji so se že začeli. Bankrotirala je velika tekstilna tvrdka J. Hacker, ter tvrdka A. Back na Dunaju.

— Sovjetska državna banka, Vseruski osrednji izvrševalni odbor je sklenil ustanoviti državno banko in je poveril to nalogo komisariju za finance. Državna banka bo pričela poslovati najpozneje s 15. novembrom. Državna zakladnica je nakazala bodoči državni banki dve milijardi rubljev.

Po svetu.

— Brezposelnost v češkoslovaški republiki. V avgustu je podpiralo ministrstvo za socialno skrbstvo v češkoslovaški republiki vsega vkup 18.500 moških ter 10.500 ženskih in pa 23.000 družinskih članov. Število nezaposlenih ter državno podpiranih pa je v septembru padlo z 33.500 na 33.226 oseb.

— Stavka kmetijskega delavstva na Moravskem bi bila morala izbruhniti dne 10. t. m. Kmetijski delavci, ki so organizirani, so zahtevali od posestnikov in veleposestnikov zvišanje dnin. Do stavke ni prišlo, ker so deloma ugodili njihovim zahtevam. Vendar pa so se vršili demonstracijski shodi teh delavcev po vsej deželi. Pospešitev agrarne reforme bo edino rešila te delavce iz bede in revščine.

— Kitajski nemiri v — Lyonu. Radi nekih nesoglasij z upravništvom kitajsko-francoskega zavoda v Lyonu na južnem Francoskem se je pred njim zbralo kakih 1500 kitajskih dijakov, ki so hoteli zavod razbiti. Vojski in policiji se je komaj posrečilo, da sta demonstrante razgnali. Torej: »rumena« nevarnost v samem evropskem osrčju...

Primarij dr. Pogačnik

ordinira zopet redno za očasne, užesne, nesne in vratne belezni.



MOKO ZA OTROKE

Salubra

1 škotola K 36—

Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo olakujejo sredstvo za bolne na želodcu, rekonvalescente in osobito za premalo hranjene ter v obse slabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVSOD.

Tovarna kemičnih predmetov hrane

„SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Poskovičeva ul. 23. telefon 7-97.

Tvornica: NOVA GRADIŠKA

Štiri do pet

pečarskih pomočnikov

v postavljanju peči, štedilnikov in oblaganju s porcelanastimi ploščami se sprejme. Plača po sposobnosti in pogodbi.

Ferd. Bokun, Mitrovica, Srem.

Prepričajte se sami, najcenejši da kupite: najsolidnejši

SUKNO, vsake vrste za gospode in dame, OBLEKE za gospode in dečke, obleke za delavce od K 950— naprej.

KROJASKE POTREBSCINE pri tvrdki

Ivan Mastnak, Celje, Kralja Petra cesta št. 15, Celje.

Istotem se izdelujejo obleke po najnovejši modi. Izvršitev točna in solidna.

Računovodja - blagajnik,

v premogovni stroki verziran, se sprejme. Gospodje, kateri so bili že pri premogokopih zaposleni, imajo prednost. Nastop 1. novembra 1921. Ponudbe na

Šentjanški premogovnik v Krmelju, Dolenjsko.

Inserirajte v „NAPREJU“.

Najnižji tarifi!

Največji popusti!

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Izdajatelj: Ivan Mastnak.

Odgovorni urednik: Maks Zagar.